

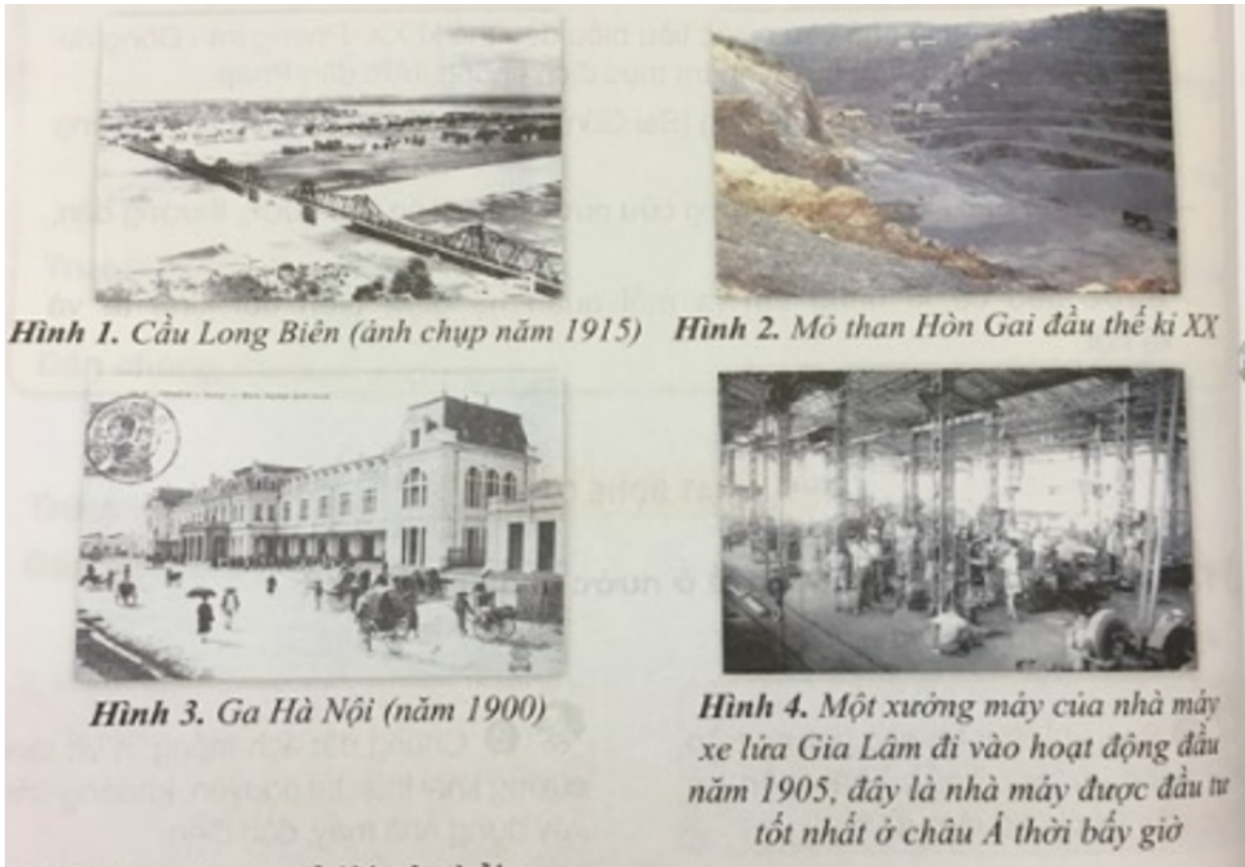
Nội dung bài viết

1. [Hoạt động cơ bản - Nước ta đầu thế kỉ XX và cuộc tìm đường cứu nước Khoa học VNEN lớp 5](#)
2. [Hoạt động thực hành - Nước ta đầu thế kỉ XX và cuộc tìm đường cứu nước Khoa học 5 VNEN](#)
3. [Hoạt động ứng dụng - Nước ta đầu thế kỉ XX và cuộc tìm đường cứu nước Khoa học lớp 5 VNEN](#)

Hoạt động cơ bản - Nước ta đầu thế kỉ XX và cuộc tìm đường cứu nước Khoa học VNEN lớp 5

1. Khám phá biến đổi về kinh tế ở nước ta đầu thế kỉ XIX (trang 9 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN).

- a. Đọc kĩ đoạn hội thoại dưới đây (sgk trang 9)
- b. Hỏi bạn hoặc thầy/ cô giáo những gì em chưa hiểu khi đọc đoạn hội thoại
- c. Quan sát các hình ảnh, thảo luận và trả lời câu hỏi:
- Các hình ảnh dưới đây thể hiện sự biến đổi gì ở nước ta đầu thế kỉ XX?

Lời giải chi tiết:

- Thông qua những hình ảnh trên, em thấy: Đầu thế kỉ XX, nước ta có sự biến đổi về nhiều mặt, bộ mặt đất nước ngày càng đi lên.

d. Thảo luận và trả lời câu hỏi:

- Để cướp bóc tài nguyên khoáng sản chở về Pháp hoặc bán cho các nước khác
- Để sử dụng ngu ãn nhân công rẻ mạt ở nước ta
- Để phục vụ sinh hoạt của người Pháp ở các đô thị
- Để phục vụ vận chuyển hàng hóa và đi lại
- Để khai hóa văn minh cho Việt Nam

Lời giải chi tiết:

X	Để cướp bóc tài nguyên khoáng sản chở về Pháp hoặc bán cho các nước khác
X	Để sử dụng ngu ãn nhân công rẻ mạt ở nước ta

☒	Để phục vụ sinh hoạt của người Pháp ở các đô thị
☒	Để phục vụ vận chuyển hàng hóa và đi lại
☐	Để khai hóa văn minh cho Việt Nam

2. Khám phá những biến đổi trong xã hội nước ta đầu thế kỉ XX(trang 11 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN).

a. Đọc kĩ đoạn hội thoại dưới đây (Sgk trang 11)

b. Hỏi bạn hoặc thầy cô giáo những đi ều em chưa hiểu khi đọc đoạn hội thoại

c. Cùng nhau làm bài tập sau:

- Vào đầu thế kỉ XX, trong xã hội Việt Nam hình thành những giai cấp, tầng lớp mới nào? Hãy ghi ý đúng vào vở

Trí thức, công thức, tư sản, dân thành thị

Tư sản, địa chủ, tiểu tư sản

Trí thức, chủ xưởng, nhà buôn, viên chức, công nhân

Lời giải chi tiết:

Trí thức, công thức, tư sản, dân thành thị

Tư sản, địa chủ, tiểu tư sản

X Trí thức, chủ xưởng, nhà buôn, viên chức, công nhân

3. Tìm hiểu về tình cảnh của công nhân và nông dân Việt Nam dưới tác động của những chính sách khai thác thuộc địa(trang 11 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN).

a. Đọc hai đoạn tư liệu lịch sử dưới đây và kết hợp quan sát hình 5 (Sgk)

b. Thảo luận và đi ền nội dung thích hợp vào phiếu học tập

Tình cảnh của người nông dân Tình cảnh của người công nhân

.....

Lời giải chi tiết:

Tình cảnh của người nông dân	Tình cảnh của người công nhân
- Mất ruộng đất, nghèo đói. - Nhà cửa là những túp lều, bằng đất trát lợp rạ. - Thân thể gầy còm, kéo cày thay trâu bò.	- Làm việc lúc nhúc trong hầm mỏ. - Cuộc than bằng đôi tay gầy còm. - Những đứa trẻ trạc 10 tuổi thân hình bé tí, mặt nhọc sắp kiệt quệ, than bụi bám đen, còng lưng đẩy những xe goòng.

4. Tìm hiểu về Phan Bội Châu (trang 12 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN).

a. Đọc thông tin sau (Sgk trang 12)

b. Kết hợp thông tin thu được ở mục a và đoạn thơ của Phan Bội Châu viết về Nhật Bản, thảo luận và trả lời câu hỏi:

- Phan Bội Châu là người như thế nào?
- Tại sao Phan Bội Châu lại chủ trương dựa vào Nhật Bản để đánh đuổi giặc Pháp?

"Cờ độc lập đứng đầu phát trước
 Nhật Bản kia vốn nước đồng văn
 Á Đông mở hội Duy tân
 Nhật hoàng là đấng anh quân ai bì"

Lời giải chi tiết:

- Phan Bội Châu là người thông minh, học rộng, tài cao, có ý chí đánh đuổi thực dân Pháp xâm lược đưa đất nước đi lên.

- Phan Bội Châu lại chủ trương dựa vào Nhật Bản để đánh đuổi giặc Pháp vì

+ Ông nhận thấy Nhật Bản trước đây là nước phong kiến lạc hậu như Việt Nam.

+ Trước nguy cơ mất nước, Nhật Bản đã tiến hành cải cách và trở nên cường thịnh.

+ Nhật Bản là nước có nhiều nét tương đồng với Việt Nam, đều là nước châu Á, đồng văn, đồng chủng, cùng chủng tộc da vàng nên hi vọng vào sự giúp đỡ của Nhật Bản để đánh Pháp.

5. Tìm hiểu về phong trào Đông du (trang 13 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN).

a. Đọc đoạn thông tin sau (Sgk trang 13)

b. Thảo luận và hoàn thiện phiếu học tập

Câu hỏi	Trả lời
Thanh niên Việt Nam (trong phong trào Đông du) sang Nhật Bản học tập trong đi ều kiện như thế nào?	
Tại sao trong đi ều kiện ấy họ vẫn hăng say học tập?	

Lời giải chi tiết:

Câu hỏi	Trả lời
Thanh niên Việt Nam (trong phong trào Đông du) sang Nhật Bản học tập trong đi ều kiện như thế nào?	Thanh niên Việt Nam (trong phong trào Đông du) sang Nhật Bản học tập trong đi ều kiện: làm nhi ều nghề, kể cả việc đánh giày, rửa bát, làm ở các quán ăn => Cuộc sống khó khăn, ăn đói, nhà trọ chật chội, thiếu thốn đủ thứ.
Tại sao trong đi ều kiện ấy họ vẫn hăng say học tập?	Trong đi ều kiện khó khăn ấy, họ vẫn hăng say học tập vì họ muốn mau chóng học xong để trở về cứu nước.

6. Tìm hiểu về quê hương và thời niên thiếu của Bác Hồ (trang 13 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN).

a. Đọc kĩ đoạn văn sau, kết hợp với quan sát hình ảnh

b. Thảo luận, chép vào vở và đi ền từ thích hợp vào chỗ trống (...) trong đoạn văn dưới đây:

Bác Hồ lúc nhỏ tên là, sinh ra trong một gia đình..... Lúc bấy giờ, các thế hệ người Việt Nam đi ều mong muốn

Nguyễn Tất Thành thấu hiệu nên đã sớm

Lời giải chi tiết:

Bác Hồ lúc nhỏ tên là Nguyễn Sinh Cung, sinh ra trong một gia đình nhà Nho yêu nước. Lúc bấy giờ, các thế hệ người Việt Nam đi ều mong muốn đánh đuổi giặc Pháp, giành độc lập dân tộc.

Nguyễn Tất Thành thấu hiểu tình cảnh đất nước và nỗi khổ đ ồng bào nên đã sớm nuôi ý chí giải phóng đất nước.

7. Tìm hiểu ý chí quyết tâm ra đi tìm đường cứu nước của Nguyễn Tất Thành(trang 14 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN).

* Tìm hiểu vì sao Nguyễn Tất Thành muốn tìm đường cứu nước

a. Đọc kĩ đoạn hội thoại dưới đây:

b. Hỏi thầy/ cô giáo những gì em chưa hiểu khi đọc đoạn hội thoại

c. Thảo luận và trả lời câu hỏi:

- Tại sao Nguyễn Tất Thành không đi theo con đường cứu nước của các bậc tiền bối?

Lời giải chi tiết:

- Nguyễn Tất Thành không đi theo con đường cứu nước của các bậc tiền bối vì chúng không phù hợp. Dựa vào một nước tư bản để đánh đuổi một nước tư bản khác là đi ều rất nguy hiểm; yêu cầu một chủ nghĩa Thực dân làm cho đất nước ta giàu có, văn minh là đi ều không thể thực hiện được.

* Tìm hiểu ý chí quyết tâm ra đi tìm đường cứu nước của Nguyễn Tất Thành

a. Đọc kĩ đoạn thông tin dưới đây, kết hợp quan sát các hình ảnh

b. Thảo luận và hoàn thiện phiếu học tập

Câu hỏi	Trả lời
Tại sao Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước?	
Quyết tâm ra đi tìm đường cứu nước của Nguyễn Tất Thành biểu hiện như thế nào?	

Lời giải chi tiết:

Câu hỏi	Trả lời
Tại sao Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước?	Trong bối cảnh nước mất nhà tan, nhân dân phải sống trong sự áp bức tàn bạo, l ần than và tủ nhục, Nguyễn Tất Thành thấu hiểu tình cảnh của đất nước và nỗi thống khổ của phận nô lệ. Người đã sớm nuôi ý chí giải phóng đất nước.

Quyết tâm ra đi tìm đường cứu nước của Nguyễn Tất Thành biểu hiện như thế nào?	Với lòng hăng say và nhiệt thành, Nguyễn Tất Thành quyết tâm ra đi tìm đường cứu nước, bất chấp những khó khăn, muôn vàn hiểm nguy trước mắt. Ngày 5-6-1911, anh Thành xưng tên là Văn Ba làm phụ bếp trên một tàu buôn của Pháp rời quê hương.
--	---

8. Đọc và ghi vào vở(trang 1 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN).

Hoạt động thực hành - Nước ta đầu thế kỉ XX và cuộc tìm đường cứu nước
Khoa học 5 VNEN

1. Làm các bài tập sau vào vở

1.1 Quan sát các hình 1,2,3,4 (trang 10) và hình bên, sau đó hoàn thành bài tập vào vở.(trang 17 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN).

- Những hình ảnh đó thể hiện sự chuyển biến nào trong nền kinh tế nước ta những năm đầu thế kỉ XX?

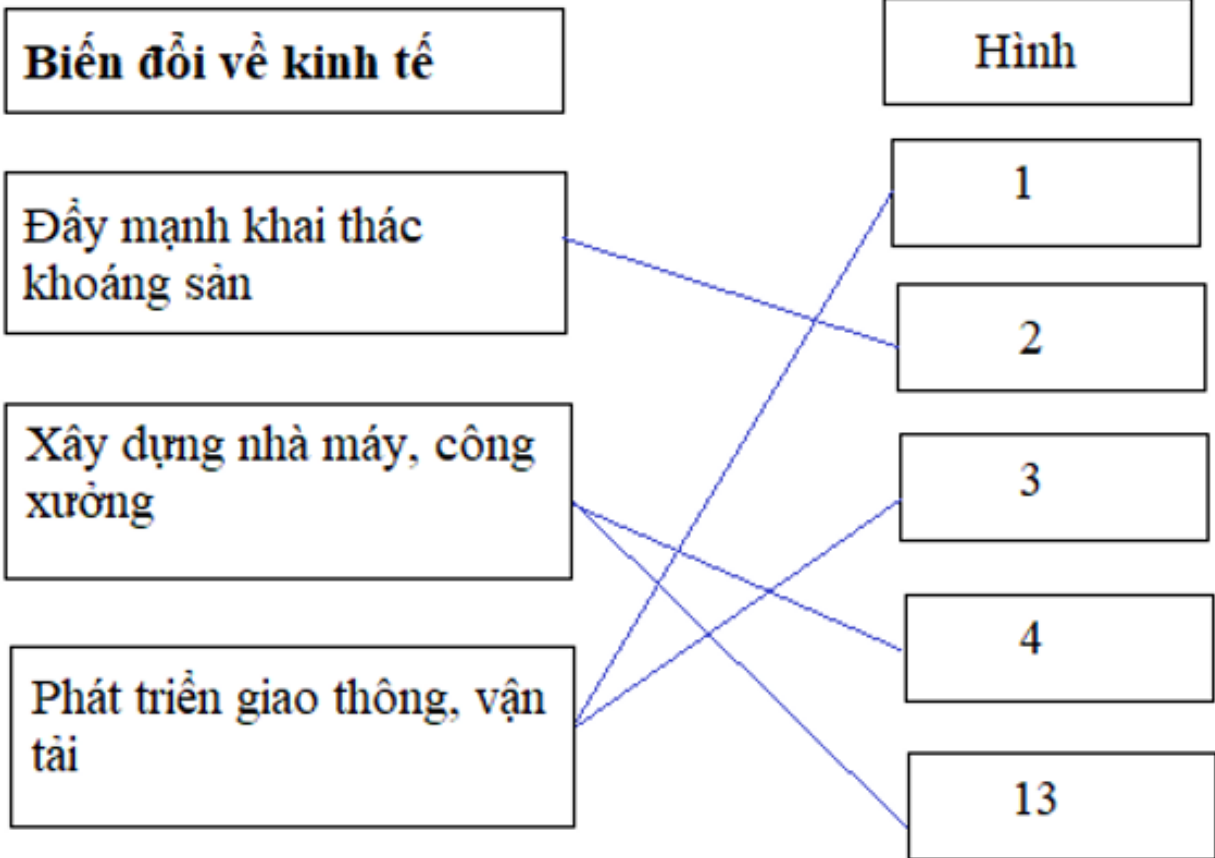
- Hãy nối ô bên trái với ô bên phải cho phù hợp

Biến đổi về kinh tế	Hình
Đẩy mạnh khai thác khoáng sản	1
Xây dựng nhà máy, công xưởng	2
Phát triển giao thông, vận tải	3
	4
	13

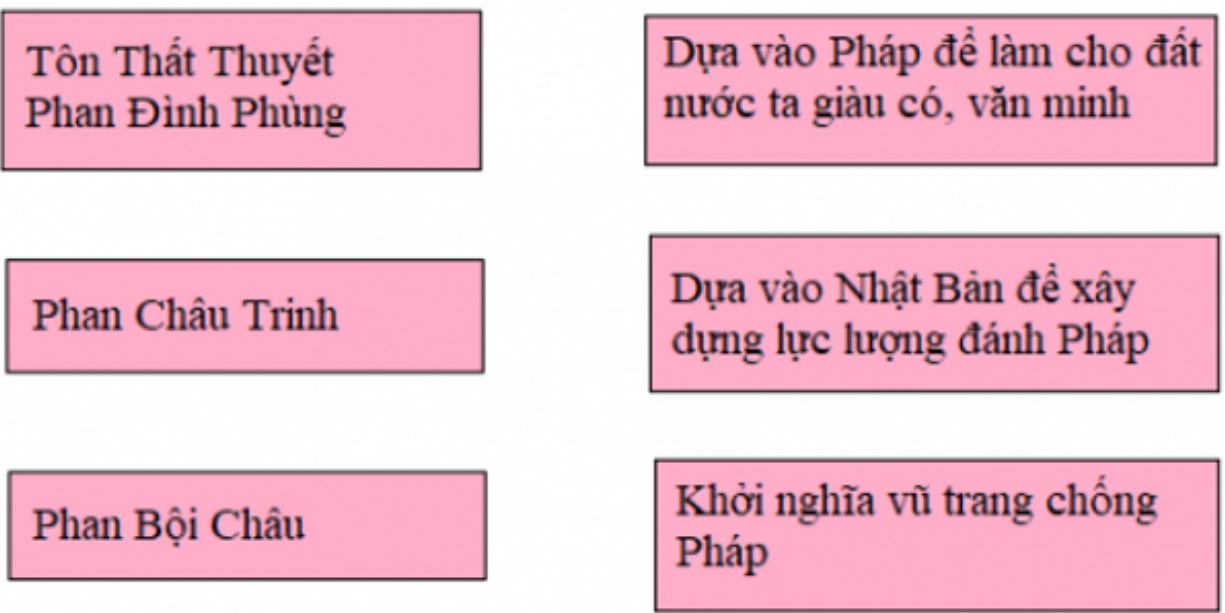
Lời giải chi tiết:

- Những hình ảnh đó thể hiện sự chuyển biến về kinh tế và giao thông vận tải trong nền kinh tế nước ta những năm đầu thế kỉ XX.

- Nối các ô bên trái với ô bên phải phù hợp:

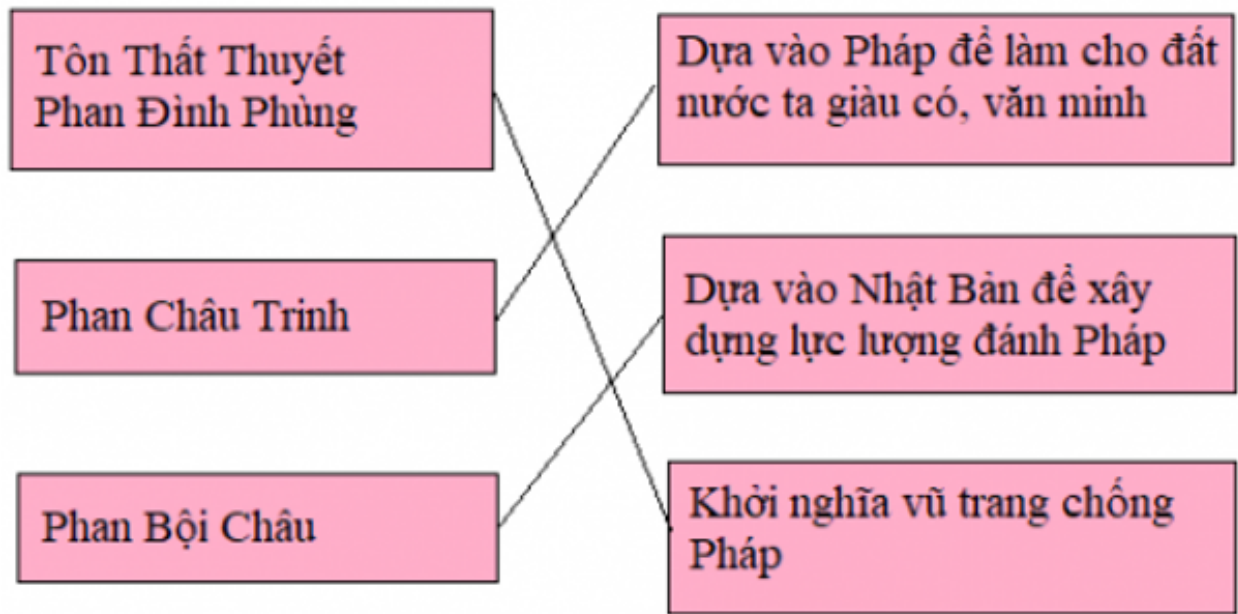

1. 2 Cuối thế kỉ XIX - đầu thế kỉ XX, ở nước ta xuất hiện nhiều khuynh hướng cứu nước, giành độc lập dân tộc. Hãy nối tên nhân vật lịch sử với một khuynh hướng cứu nước phù hợp(trang 17 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN).

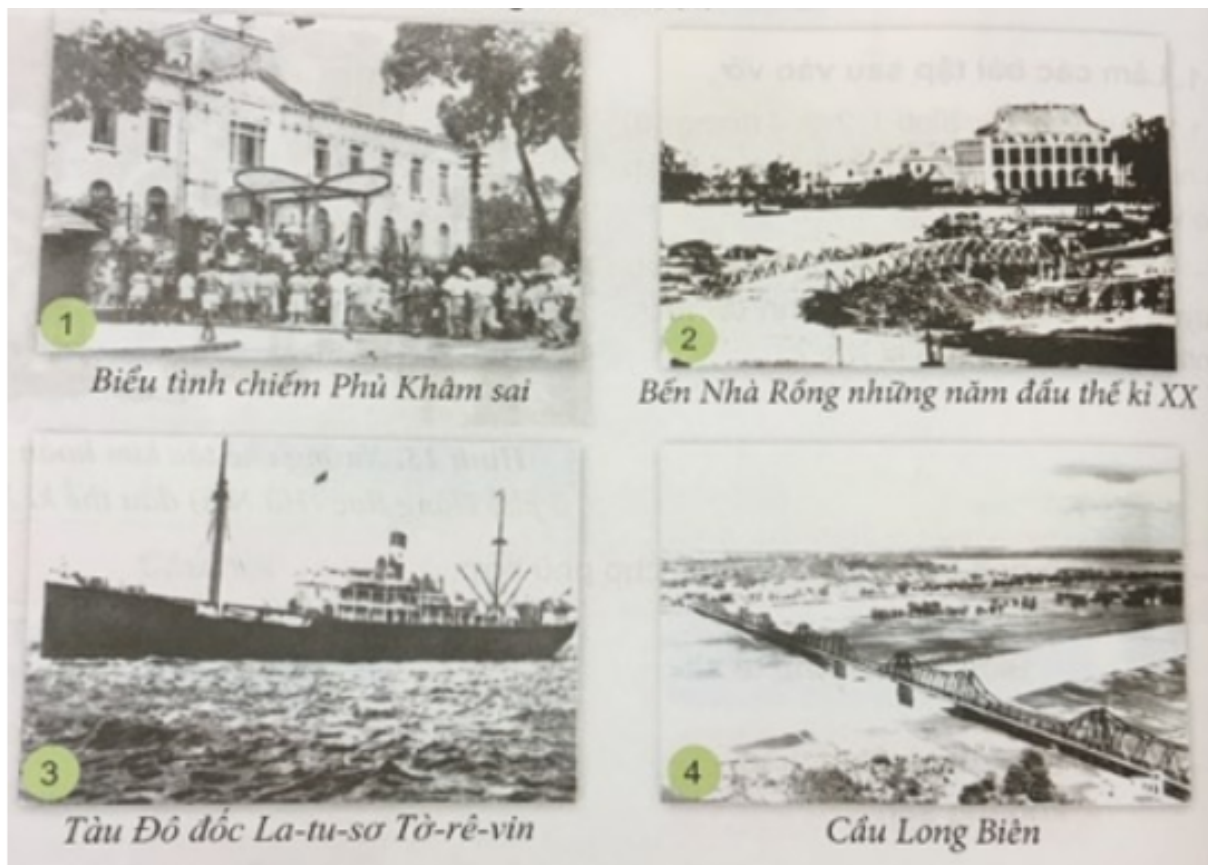

Lời giải chi tiết:

- Nối tên nhân vật lịch sử với một khuynh hướng cứu nước:

1.3 Quan sát các hình dưới đây, theo em hình nào có liên quan đến sự kiện Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước?(trang 18 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN).

Lời giải chi tiết:

Theo em, hình có liên quan đến sự kiện Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước là:

- Hình 2: Bến Nhà Rồng những năm đầu thế kỉ XX (nơi Nguyễn Tất Thành đã đặt chân xuống tàu, ra đi tìm đường cứu nước).

- Hình 3: Tàu Đô đốc La -tu-sơ Tờ-rê-vin (tên con tàu Nguyễn Tất Thành sinh sống và làm việc).

**Hoạt động ứng dụng - Nước ta đầu thế kỉ XX và cuộc tìm đường cứu nước
Khoa học lớp 5 VNEN**

1. (trang 18 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN). Hãy kể tên các trường học, tên phố, tên làng... mà em biết liên quan đến các sự kiện, nhân vật lịch sử trong bài vừa học.

Lời giải chi tiết:

Một số tên trường:

- + Trường THPT chuyên Phan Bội Châu (Nghệ An)
- + Trường THCS Phan Bội Châu (Quận 12 - TP.HCM)
- + Trường THPT Phan Đình Phùng (Hà Nội)
- + Trường THCS Phan Đình Phùng (Đà Nẵng)

Một số tên đường:

- + Đường Tôn Thất Thuyết (quận 1/TP.HCM)
- + Đường Phan Bội Châu (quận Bình Thạnh - TP.HCM)
- + Đường Phan Đình Phùng (quận Phú Nhuận - TP.HCM)
- + Đường Phan Châu Trinh (Hà Nội)

2. (trang 18 Lịch sử và địa lí 5 Tập 1 VNEN). Hãy viết bài giới thiệu về một chuyến tham quan di tích lịch sử liên quan đến bài học mà em cùng người thân đã thực hiện.

Lời giải chi tiết:

Bến nhà Rồng ban đầu là một thương cảng lớn ở Sài Gòn, được xây dựng từ năm 1864 trên sông Sài Gòn. Gọi là Bến Nhà Rồng vì ở đó có một tòa nhà mang lối kiến trúc phương Tây nhưng trên đỉnh lại được gắn hai con rồng nên được người dân gọi là Nhà Rồng. Đây cũng là công trình đầu tiên do Pháp xây dựng từ sau khi chiếm được Sài Gòn.

Vào ngày 5-6-1911, người thanh niên tên Nguyễn Tất Thành đã xuống con tàu Amiral Latouche Tréville xin làm phụ bếp để có thể sang Châu Âu, đánh dấu bước ngoặt cho con đường giải phóng dân tộc của Việt Nam.

Trước đây, bến Nhà Rồng là trụ sở của Công ty Vận tải Hoàng Gia Messageries Impériales, công ty vận tải biển của Pháp xây dựng. Sau cuộc chiến Pháp – Đức năm 1870, chế độ Cộng Hòa được lập ra ở Pháp nên Công ty Vận tải Hoàng Gia được đổi tên thành Công ty Vận tải Đường Biển.

Từ năm 1975 đến nay, trụ sở của thương cảng Nhà Rồng được chính quyền Việt Nam xây dựng lại trở thành khu lưu niệm Hồ Chí Minh, đến năm 1995, khu di tích này tiếp tục được tu sửa và đổi thành Bảo tàng Hồ Chí Minh.

Trải qua bao năm thăng trầm cùng lịch sử dân tộc, Bến Nhà Rồng vẫn sừng sững như vậy. Ngày nay nơi đây nằm ở số 1 đường Nguyễn Tất Thành, thuộc quận 4 thành phố Hồ Chí Minh, là một cửa ngõ thương cảng sầm uất bậc nhất cả nước (cảng Sài Gòn). Du khách đến tham quan Bến Nhà Rồng sẽ được trải nghiệm một quang cảnh đầy gió với bến Bạch Đằng ngay trước mặt. Khi đêm xuống, cả khu vực lung linh huyền ảo, xứng đáng với tên gọi “hòn ngọc của Viễn Đông”.